herpy

PILEGIFTFRØER

Mimic Poison Frog

Ranitomeya imitator

Ranitomeya imitator er en lille, dagaktiv pilegiftfrø på 16-20 mm fra det nordlige Peru. Hver lokal form efterligner en anden giftig frø i samme område, og arten var den første padde, hvor man påviste ægte monogami: parret passer ungerne sammen, og hunnen fodrer hver haletudse med ufrugtbare æg.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Dendrobates imitator; Ranitomeya intermedia* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**16-20 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-26 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri**
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Kønsmoden	**5-8 mdr.**
Æg pr. lægning	**1-8**
Klækning	**7-16 dage**
Larvetid	**60-80 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder og ufrugtbare æg fra hunnen**
Yngelpleje	**Vogter æggene, bærer haletudserne og fodrer haletudserne med æg**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Ranitomeya står på CITES liste II, så handel over EU's grænser kræver CITES-tilladelser, og du bør kunne dokumentere, at dyrene er opdrættede. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Ranitomeya imitator er en slank, lille pilegiftfrø. Voksne dyr måler omkring 16-20 mm fra snude til kloak. Store hunner når 18-19 mm, og hannerne er en anelse mindre, men præcise videnskabelige mål er ikke dokumenteret. Hunnerne er tydeligt bredere end hannerne, især når de bærer æg.

Arten er berømt for sine lokale former. Der kendes fire hovedtyper, som hver ligner en anden *Ranitomeya*-art, der lever samme sted: en stribet form og en plettet, overvejende blågrøn højlandsform, der begge ligner *R. variabilis*, en båndet form, der ligner *R. summersi*, og varadero-formen, der ligner *R. fantastica*. Fænomenet kaldes müllersk mimikry: giftige arter med

samme advarselsfarver beskytter hinanden, fordi rovdyrene kun skal lære ét mønster at kende. Hvor formerne mødes, findes der overgangszoner, og dyrene foretrækker en partner af deres egen form.

Arten blev beskrevet af Rainer Schulte i 1986 som *Dendrobates imitator* og er siden flyttet til slægten *Ranitomeya*. Den er blevet et yndet forskningsdyr, fordi den som den første padde blev vist at være genetisk monogam: hannen og hunnen holder sammen i måneder, forsvarer et fælles territorium og deler pasningen af ungerne.

Hudgift: Pilegiftfrøer danner ikke selv deres gift. Vilde *R. imitator* har alkaloider i huden, bl.a. pumiliotoksin B, og de stammer fra føden, formentlig små leddyr som myrer og mider. Giftigheden er beskeden sammenlignet med de store pilegiftfrøer. Opdrættede dyr, der lever af bananfluer og springhaler, mangler giften eller har meget lidt af den, mens vildfangne dyr kan beholde den i lang tid. Hudgiften regnes derfor som mild. Håndtér ikke frøerne, vask hænder efter arbejde i terrariet, og rør ikke ved øjne og mund bagefter.

Temperamentet er livligt og dristigt. Hannerne kalder med en kort, summende trille og sidder ofte frit fremme på blade og grene.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Ranitomeya imitator findes kun i det nordcentrale Peru, øst for Andes. Den stribede form er den mest udbredte og lever i lavlandet langs den nedre del af Huallaga-flodens afvandingsområde. Den plettede form hører til i højere liggende egne, hvor den lever sammen med den plettede højlandsform af *R. variabilis*, og den båndede form lever i et område med *R. summersi*. Mellem formerne ligger smalle overgangszoner, som forskerne har brugt til at studere, hvordan farvemønstre opstår og holdes adskilt.

Arten er vurderet som livskraftig (LC). Skovrydning til landbrug og ulovlig indsamling til dyrehandlen er de kendte trusler.

> **Oprindelig udbredelse:** Peru.

LEVESTED

Ranitomeya imitator lever i fugtig tropisk skov, hvor den holder til i den lave vegetation over skovbunden. Æggene lægges skjult nær jorden, mens haletudserne vokser op i små vandsamlinger i planterne. Arten bruger især bladhjørnerne på *Heliconia*, hvor vandsamlingerne i gennemsnit kun rummer omkring 24 ml. Så lidt vand indeholder næsten ingen føde, og det er netop forklaringen på, at hunnen må fodre haletudserne med æg. Den båndede form lever i et tørrere klima end de øvrige og findes især i *Dieffenbachia* og *Heliconia*.

Klimaet i udbredelsesområdet er varmt og ensartet: årsmiddeltemperaturen er omkring 25 °C, med et gennemsnit på ca. 21 °C i den koldeste måned og ca. 29 °C i den varmeste. Højden over havet og luftfugtigheden i naturen er ikke dokumenteret.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Et par *R. imitator* kan holdes i et terrarie på 45 × 45 × 45 cm. Det mål passer til 1-3 dyr. Mindre terrarier på 30 × 30 × 45 cm til et par og 40 × 40 × 40 cm til et par eller en trio bruges også, og arten er opdrættet i terrarier på 40 × 50 × 40 cm og 60 × 50 × 50 cm. Frøerne klatrer gerne, så højden udnyttes.

Indret med et drænlag, en bund, der holder på fugten, og et tykt lag visne blade. Beklæd bag- og sidevæg med kork, og plant tæt med klatreplanter som *Ficus pumila* og guldranke samt små bromelier, der danner vandsamlinger i bladhjørnerne. Læg filmdåser eller lignende små beholdere i en vinkel på 35-45 grader, så der står lidt vand i bunden; dem bruger parret til æg og haletudser. Springhaler og små bænkebidere i bunden rydder op og er samtidig snack for frøerne.

Hold kun ét par i terrariet. Grupper med omkring 19 liter pr. dyr kan lade sig gøre, men når hunnerne bliver kønsmodne, kan de spise hinandens æg, og voksne hunner kan blive aggressive over for hinanden. Sæt aldrig forskellige former eller arter sammen, så du undgår krydsninger.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Hold terrariet på 21-26 °C om dagen og 18-22 °C om natten. Arten tåler 18-27 °C, men trives bedst omkring 21-24 °C, og temperaturer over 29 °C er farlige. Angivelserne af den ideelle temperatur svinger fra omkring 21 °C til 25-28 °C om dagen for slægten, og arten er opdrættet med luft og vand på 22-26 °C. Tallene spænder altså vidt, men varme er under alle omstændigheder farligere end kulde.

Ekstra varme er sjældent nødvendig i en opvarmet stue; lyset til planterne giver ofte nok. Stil aldrig terrariet i direkte sollys, fordi det hurtigt bliver dødeligt varmt bag glasset. Mål med et digitalt termometer både forneden og foroven. Der er ikke dokumenteret nogen kølig hvileperiode for arten.

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 70-100 %. Sigt efter næsten 100 % morgen og aften og 70-75 % midt på dagen, så terrariet får lov at tørre lidt op mellem sprøjtningerne; andre angivelser lyder på 80-100 %. Arten tåler kun kortvarigt ned til 50 %, og kun hvis den har adgang til vand. Lav fugt uden vand kan hurtigt blive dødelig.

Sprøjt dagligt med osmosevand eller regnvand. Et tågeanlæg kan fx køre tre gange om dagen i to minutter ad gangen, delt i korte pust på ti sekunder med lige så lange pauser. Sørg for lidt luftskifte, så der ikke står stillestående luft, der giver mug.

VAND OG VANDKVALITET

En lav vandskål eller en bromelie med vand i bladhjørnerne er nok. Vandet må ikke være dybere, end at den mindste frø kan sidde i det med hoved og overkrop over vandet, for arten svømmer dårligt. 1-2 cm er et passende niveau. Skift vandet, når det bliver uklart, og brug osmosevand, regnvand eller afkloreret postevand. Padder optager stoffer gennem huden, så brug aldrig sæbe eller rengøringsmidler i terrariet; skyl i stedet med varmt vand.

Haletudser, der passes uden forældrene, holdes hver for sig. Små plastbeholdere på 10 × 10 × 10 cm med osmosevand, et par egeblade og en stilk hornblad fungerer godt, og to tredjedele af vandet skiftes hver anden til tredje dag.

LYS OG UVB

R. imitator er dagaktiv og lever i skyggen under skovens tag. Lyset er først og fremmest til planterne. Giv LED-lys 12-14 timer om dagen, fx kl. 8-20. Det er ikke dokumenteret, at arten har brug for UVB, og den holdes normalt uden. Vælger du alligevel en svag UVB-kilde, så sørg for masser af skygge, så frøerne selv kan vælge. Om natten skal der være mørkt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Grundfoderet er små leddyr: flyveløse bananfluer (*Drosophila melanogaster*), springhaler og små bænkebidere. Store voksne dyr kan også tage den større *D. hydei*. Voksne kan fodres dagligt med præcis så meget, at det er spist op til næste fodring, eller hver anden til tredje dag. Unger skal under alle omstændigheder have mad hver dag.

Støv alle foderdyr med et vitamin- og mineraltilskud. Et mineralpulver med D3 sammen med et multivitamin fungerer godt. Overdosering af visse vitaminer kan skade, så følg producentens anvisning. Start dine foderkulturer, før frøerne flytter ind: arten er så lille, at den er helt afhængig af en stabil forsyning af bananfluer og springhaler.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

R. imitator er dristig og dagaktiv og ses ofte frit fremme i terrariet. Hannen kalder fra faste pladser, og begge køn forsvarer parrets territorium mod artsfæller. I fangenskab kan to dyr af samme køn ende i kamp, og det, der kan ligne parring, er tit to hanner eller to hunner i strid, for pilegiftfrøer har ikke egentlig amplexus.

Et par holder sammen gennem lang tid, så brud på et velfungerende par kan ikke anbefales. Frøerne bør ikke håndteres. Huden er tynd og sart, og rester af sæbe, creme og olie fra hænderne kan skade dem. Skal en frø flyttes, så lok den ind i en gennemsigtig bøtte. Hold øje med dyr, der gemmer sig hele tiden, taber sig eller bliver jaget, og flyt dem i tide.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene ligner hinanden, men voksne hunner er tydeligt bredere end hannerne, og det er kun hannen, der kalder. Unger kan ikke kønsbestemmes. Dyrene bliver kønsmodne ved 5-8 måneder; videnskabelige tal for alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Den sikreste vej til et par er at købe flere unger og lade dem finde sammen.

PARRING

R. imitator regnes for en af de letteste pilegiftfrøer at få til at yngle. Hannen kalder, mens han nærmer sig hunnen. Er hun interesseret, følger hun ham til et skjult æglægningssted, ofte i en bromelie eller en filmdåse, hvor de parrer sig. Et par holder sammen i lang tid og yngler igen og igen, så længe forholdene er gode.

Giv parret flere filmdåser og bromelier at vælge imellem, og lad det være i fred. Stabil temperatur, høj luftfugtighed og rigeligt foder er det, der skal til; der er ikke dokumenteret noget særligt udløsende signal som en regntid i fangenskab.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger få æg ad gangen på et blad eller en glat flade uden for vandet. I naturen er der fundet 1-4 æg, og i fangenskab svinger angivelserne fra 1-6 til 4-8, så boksen angiver 1-8. Hannen holder æggene fugtige og vogter dem.

Når æggene er klar til at klække, befrier hannen haletudserne fra æggehinden. De kravler op på hans ryg, og han bærer dem en ad gangen til hver sin lille vandsamling. Derefter tilser han vandsamlingerne med få dages mellemrum. Når en haletudse er sulten, kalder han hunnen hen, og hun lægger et ufrugtbart foderæg i vandet. I naturen sker det i gennemsnit hver 7. dag gennem hele udviklingen. Uden foderæg sulter haletudserne i de små vandsamlinger.

I terrariet kan du lade parret passe ungerne selv; haletudser, der bliver hos forældrene, ender større end dem, der tages fra. Tager du haletudserne fra, så hold dem hver for sig i små beholdere og fodr med fint haletudsefoder eller knust tørfoder til akvariefisk og alger.

METAMORFOSE

Klæktiden afhænger af, om hannen hjælper. I naturen befrier han haletudserne omkring en uge efter æglægningen. I fangenskab tager det 10-14 dage, og et æg, der blev passet uden forældre ved 24 °C, er klækket af sig selv efter 16 dage. Boksen angiver derfor 7-16 dage.

Fra klækning til metamorfose går der 60-80 dage, ved konstant 24 °C omkring 67 dage. Når forbenene kommer frem, holder haletudsen op med at æde. Læg et stykke kork på vandoverfladen, så den kan kravle op, og flyt den til en beholder med god landdel, når halen er ved at være optaget.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede frøer er meget små. Hold dem i en lille, fugtig opdrætsbeholder med visne blade, kork og en lav vandskål. Fodr dagligt med springhaler og de mindste bananfluer, og støv foderet let med vitaminer og mineraler. Ungerne er klar til salg, når de er 2-3 måneder gamle og omkring 13 mm lange.

Unger kan gå sammen i en lille gruppe af jævnstore dyr. Når de nærmer sig kønsmodenhed efter 5-8 måneder, skal du holde øje med aggression og dele dem op i par.

Sundhed og typiske fejl

R. imitator er hårdfør, når temperatur og fugt er rigtige, og de fleste problemer skyldes pasningen:

- Varme over ca. 27 °C, fx fra sol gennem et vindue, giver stress, appetitløshed og i værste fald død.
- For tørt eller for vådt og stillestående terrarie giver tørre dyr eller hudinfektioner og mug.
- Foderdyr uden vitamin- og mineraltilskud giver svækkede knogler, især hos hunner, der lægger mange æg.
- En mager frø uden rund mave kan skyldes for lidt eller for stort foder, parasitter eller konkurrence. Tjek, at alle dyr får mad.
- Kampe mellem dyr af samme køn og hunner, der spiser hinandens æg. Hold kun et par i terrariet.

En sund frø har hel hud uden sår eller røde, vattede områder, særligt omkring gattet og på indersiden af bagbenene. Søg hurtigt en dyrlæge med forstand på padder, og isolér dyret, hvis det holder op med at æde, bliver sløvt eller får sår eller hævelser.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.